

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 12/03-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť K. N., bytom R., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci porušenia jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Revúcej v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 181/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. N. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 4. decembra 2002 doručené podanie K. N., bytom R. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci porušenia jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Revúcej v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 181/02.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu v Revúcej sp. zn. 1 T 181/02 z 18. novembra 2002 bol obžalovaný M. H. uznaný za vinného z trestného činu znásilnenia

v štádiu pokusu a trestného činu sexuálneho násillia, ktorých sa dopustil obžalovaný voči sťažovateľke.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že v priebehu vyšetřovania bola v trestnej veci vypočutá pred vyšetřovateľom dvakrát. Vzhľadom na to, že psychologička PhDr. E. Š. nedoporučila opätovné vypočúvanie poškodenej (sťažovateľky) vo veci trestného činu, na predvolanie na výsluch svedka na hlavnom pojednávaní konanom 9. septembra 2002 pred Okresným súdom v Revúcej sa ospravedlnila a zároveň prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala, aby vo veci už nebola viac vypočúvaná, pričom poukázala na doporučenie psychológa. Okresný súd v Revúcej napriek tejto skutočnosti hlavné pojednávanie odročil na termín 30. september 2002, na ktorý opätovne predvolal i sťažovateľku, kde ju i vypočul.

Sťažovateľka ďalej tvrdí, že na základe uvedených skutočností bola v priebehu trestného konania vedeného proti obžalovanému pre násilné trestné činy voči nej opakovane vystavená výsluchom. Uvádza, že si je vedomá povinnosti vypovedať ako svedok v trestnej veci, ak jej výpoveď môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre trestné konanie, ale domnieva sa, že táto povinnosť nemôže zasahovať do jej práva na ochranu súkromného života takým spôsobom, aby zásadne znižovala jeho kvalitu a spôsobovala jej ďalšiu ujmu. Teda konaním odporcu došlo k nezvratnému stavu ďalšieho zásahu do jej práva na súkromný život, ktorý nie je možné v budúcnosti napraviť alebo odstrániť, čím došlo k porušeniu jej základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života garantovaného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a preto navrhla, „aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal toto uznesenie:

Sťažnosť K. N. vo veci porušenia jej práva na súkromný život podľa článku 8 Dohovoru Okresným súdom v Revúcej v konaní pod sp. zn. 1 T 181/02 prijíma na ďalšie konanie a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálezom:

Právo sťažovateľky na súkromný život podľa článku 8 Dohovoru bolo postupom Okresného súdu v Revúcej v konaní pod sp. zn. 1 T 181/02 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadost'učinenie vo výške 300.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky ústavný súd skúmal jej zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj prípadné dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu štátu a namietaným porušením základného práva alebo slobody. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažovateľka namieta porušenie jej základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života garantovaného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z obsahu čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd predovšetkým vyplýva, že účelom práva na súkromný a rodinný život je ochrana jednotlivca proti svojvoľným zásahom štátnych orgánov.

Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je možné zasiahnuť do práv na rešpektovanie súkromného a rodinného života každého jednotlivca len keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Sťažovateľka bola vypočutá v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní z dôvodu náležitého zistenia skutkového stavu vo veci trestného činu znásilnenia v štádiu pokusu a trestného činu sexuálneho násillia v zmysle základných zásad trestného konania ako svedkyňa. Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatel'ovi alebo okolnostiach dôležitých pre trestné konanie (§ 97 Trestného poriadku).

Je nesporné, že sťažovateľka bola trestnou činnosťou, ktorej sa dopustil obžalovaný M. H., poškodená na ľudskej dôstojnosti a Okresný súd v Revúcej v konaní obžalovaného M. H. postupoval lege artis, v zmysle zásad trestného konania za účelom náležitého zistenia skutkového stavu vo veci a objasnenia okolností svedčiacich tak v prospech, ako aj v neprospech obžalovaného. S rovnakou starostlivosťou objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčili v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonával dôkazy (§ 2 ods. 5 Trestného poriadku), a preto odôvodnene zasiahol do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života sťažovateľky. Okresný súd v Revúcej pritom nekonal svojvoľne, ale v súlade s Trestným poriadkom za účelom náležitého zistenia trestného činu a spravodlivého potrestania páchatel'a (§ 1 ods. 1 Trestného poriadku).

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi konaním Okresného súdu v Revúcej a namietaným porušením základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života sťažovateľky. Takúto príčinnú súvislosť nemôže zakladať postup a rozhodnutie súdu, v ktorom bola rešpektovaná zákonná úprava dôkazného prostriedku svedeckej výpovede za účelom dodržania všetkých práv obžalovaného, ktoré mu garantuje nielen Trestný poriadok, ale aj Ústava Slovenskej republiky (čl. 50).

Preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bola sťažnosť sťažovateľky odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2003